

NAŠE DUHOVNO ŽIVLJENJE

Buenos Aires, dne 17. marca 1934

NUESTRA VIDA ESPIRITUAL

Številka 42

Evangelij tike nedelje

Jan 8, 46-59

Tisti čas je Jezus govoril judovskim množicam:

“Kdo izmed vas mi more dokazati greh? Če pa govorim resnico, zakaj mi ne verujete? Kdor je iz Boga, božje besede posluša! Zaradi tega jih vi ne poslušate, ker niste iz Boga!”

Judje so mu odgovorili: “Ali ne govorimo prav, da si Samarijan in da imaš hudega duha?”

Jezus je odgovoril: “Jaz nimam hudega duha, ampak častim svojega Očeta in vi mi čast jemljete. Jaz ne iščem svoje časti; je kateri jo zahteva in sodi. — Resnično, resnično povem vam: Če kdo moj nauk spolni, vekomaj ne bo videl smrti.”

Judje so mu rekli: “Zdaj smo spoznali, da imaš hudega duha. Abraham je umrl in preroki, in ti praviš: Če kdo moj nauk spolni, vekomaj ne bo okusil smrti. Si mar ti večji ko naš oče Abraham, ki je umrl? Tudi preroki so umrli; koga sam sebe delaš?”

Jezus je odgovoril: “Ako bi jaz častil sam sebe, bi moja čast ne bila nič. Moj oče je, ki me časti, o katerem vi pravite: naš Bog je; pa ga ne poznate, a jaz ga poznam. In ako bi rekel, da ga ne poznam, bi bil podoben vam, bi bil lažnik. Toda poznam ga in njegovo besedo spolnjujem. Vaš oče Abraham se je silno veselil, da bo videl moj dan; videl ga je in se vradoval.”

Judje so mu torej rekli: “Še petdeset let nimaš in si Abraham videl?”

Jezus jim je rekel: “Resnično, resnično, povem vam: Preden je bil Abraham, sem jaz.”

Tedaj so pograbili kamne, da bi jih vanj vrgli, Jezus pa se je skril in odšel iz templja.

Zadnji, kritični časi Jezusovega življenja!

Njegova milost, njegovi nauki, njegovi čudeži, ves njegov nastop in osebnost so pridobili Jezusu veliko prijateljev posebno med nižjimi judovskimi plastmi. Opetovano poročajo evangeliji, da so ga hotele judovske množice po sili vzeti in oklicati za kralja, ker niso vedeli, kako bi mu sicer izrazili svoje občudovanje in navdušenje zanj. Posebno vidno in javno pa je izbruhnilo navdušenje za Jezusa na evetno nedeljo v samem judovskem glavnem mestu Jeruzalemu, ko so ga neštete množice resnično sprejele kakor svojega kralja in Odrešenika, in navdušenje zanj kar ni hotelo jenjati.

Istočasno pa je v Jezusovih nasprotnikih rasla divja strast, ki je posebno iz judovskih oblastnikov napravila resnične Jezusove smrtne sovražnike, oslepila njihovo spoznanje in njihove sodbe, tako da niso bili dovzetni za nobeno dokazovanje in za nobene čudeže. Ko so videli, da mu s svojim govorjenjem in dokazovanjem in sploh na noben primeren in pošten način ne morejo do živnega, so ga začeli kléti in sramotiti. Predvsem so začeli ob vsaki priliki dokazovati, da je obsedel Kristusa — hudobni duh in da z njegovo pomočjo Kristus zapeljuje ljudi. Ko tudi to ni izdalo, evangeliji ponovno poročajo, da so začeli v svoji onemogli jezi in v svojem besnem sovraštvu pobirati kamenje, da bi z njim Jezusa na mestu do smrti

pebili, in tako enkrat za vselej končali njegove pridige in opomine, katerim se niso mogli ustavljati in jim ne odgovarjati. Jezus se jim je vsakokrat ponižno umaknil in skril, ker se ni prišla njegova ura. Večkrat so poslali svojih hlapcev, kakor spet poročajo evangelisti, da bi Jezusa iz zasede prijeli in jim ga pripeljali, a hlapci so se vedno vrnili praznih rok, ker se ni bila prišla njegova ura. In so spraševali gospodarji svoje hlapce: “Zakaj ga niste privedli?” Jo 7,45. Oni pa so odgovarjali: “Nikoli nihče ni tako govoril, kakor ta človek.” In so jih izpraševali in grajali gospodarji: “Ste se mar dali tudi vi preslepiti? Ali je mar vero vanj sprejel kdo izmed voditeljev, ali izmed farizejev? A ta drhal, ki ne pozna postave — prekleti so!”

Evangeljska misel: Zgodovina skrivnosti vere v Kristusa se neprestano obnavlja, vse do današnjih dni, in tudi med nami!

Cerkveni koledar

18. marec — tiha nedelja — slovenske božje službe po navadi ob desetih dopoldne in ob štirih popoldne.

19. marec — pondeljek, zapovedan praznik svetega Jožefa, delavca, Zaščitnika vesoljne Cerkve, slovenske boje službe kakor ob nedeljah: ob desetih dopoldne sveta maša s slovenskim petjem in slovensko pridigo, ob štirih popoldne pa križev pot in litanije svetega Jožefa z blagoslovom.

20. marec — torek — smrti dan Marijinega očeta svetega Joahima.

21. marec — sredo — spomin svetega Benedikta, velikega reformatorja in pospeševalca samostanskega življenja, ki je umrl v slavnem benediktinskem samostanu Monte Cassino. — Zapovedan postni dan: pritriganje v jedi.

22. marec — četrtek — spomin svetega škofa Pavla, ki ga je, kakor pravijo, apostol Pavel krstil in na svoji poti v Španijo postavil za škofa v francoskem mestu Narboni ob španski meji.

23. marec — petek — spomin Žalostne Matere božje. — Zapovedan postni dan: pritriganje v jedi in zdržnost mesnih jedi.

24. marec — sobota — spomin svetega nadangela Gabrijele, ki je Mariji oznanil spočetje Sinu božjega.

25. marec — evetna nedelja — sveta maša na Pateralu, Avalos 250, po navadi ob desetih, ob pol desetih pa blagoslov oljk, procesija in latinsko petje pasijona, svetopisemskega poročila o trpljenju Jezusovem kakor nam je je popisal apostol in evangelist sveti Matej. Popoldne ob štirih križev pot in litanije z blagoslovom.

Cerkvena kronika

V samostan očetov salezijancev je vstopil Franc Česnovar. Mlademu dijaku želimo vso srečo na njegovi dolgi poti do redovnih obljub in duhovniškega posvečenja.

V Gospodu je zaspal Franc Vidovič in bil pokopan na pokopilišču Chacarita. Naj v miru počiva.

Tiha nedelja

Latinsko se ji pravi Dominica Passionis, nedelja trpljenja, drugi Slovani pa ji pravijo tudi gluha ali črna nedelja.

S tiho nedeljo se začne Cerkev posebej spominjati bridkega Kristusovega trpljenja. V znamenje žalosti ukazuje zagrniti po cerkvah križe, podobe in kipe s spokornimi vijoličastimi pregrinjali brez vsakih okrasov.

Zagrnjeni križi in svete podobe naj nas posebno živo spominjajo evangeljskega pripovedovanja, da se je ta čas Jezus skril pred svojimi sovražniki in preganjalci, pa tudi, da je Jezus v vsem svojem trpljenju in posebno ob sramotni smrti na križu zakril svoje božje veličanstvo.

Ta spokorni čas je treba, da se verni kristjani radi in pobožno Kristusovega trpljenja spominjamo, in je posebno primeren za dobro in spokorno velikonočno spoved, za katero ima vsak priliko ob sobotah popoldne ali katerokoli uro v nedeljo.

Bogoslovec Vladimir Zmet, Buenos Aires.

DELO

(Za praznik delavca svetega Jožefa)

“V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh, dokler se ne povrneš v zemljo iz katere si vzlet!” Tako je Bog vsled greha kaznoval Adama, našega prvega očeta.

Za kazen, nesrečo in sramoto so smatrali telesno delo tudi vsi stari narodi, mrzili so je in so se mu izogibali kolikor so le mogli.

Jezus Kristus, ki je prišel, da reši ljudi greha, pa je tudi delu, posledici greha, vzel pečat sramote in kazni in je je poplemenitil in polahtnil.

Sam se je hotel Jezus, božji Sin, učlovečiti v telesu ponižne in preproste delavske žene, in njegovo najbolj navadno ime je bilo “tesarjev sin”. Trideset let si je z delom svojih rok služil vsakdanji kruh in samo tri leta — nekateri mislijo, da še manj — je pridigal in učil. In slavni Jezusov učenec, veliki apostol Pavel je v svojih pismih slovesno proglasil: Kdor ne dela, naj tudi ne je!

Po Jezusovem nauku in po učenju njegove Cerkve je z Bogom združeno delo Tvojih žuljavih rok pred Bogom ravno toliko vredno in je ravno tako veljavno in za nebesa zaslužno, kakor katerokoli plemenito opravilo, in ravno toliko kakor same psalmodije meniha, ki podnevi in ponoči prepeva Bogu hvalnice. Ropot mašin in iz tovarn se valeči dušiči dim pomešan s Tvojo dobro mislijo, je kakor himne in molitve, ki predirajo nebo in se dvigajo naravnost pred Najvišjega.

Svetniki raznih narodov in dežel so dosegli sredi ponižnih borb za svoj vsakdanji kruh, sijajne svetniške krone. Neštete množice delavcev, ki so se preživljali z žulji svojih rok in v potu svojega čela in niso poznali nobenih šol in so bili med ljudmi malo ali nič cenjeni, zasedajo danes visoke trone v nebesih. Kaj bomo rekli šele o skritem in najpreprostejšem nazareškem delavcu Jožefu, resničnem princu iz ljudstva izišle nebeške aristokracije!

Kristjan, delavec ali kdorkoli, velika dedščina Ti je namenjena in lepa in častna prihodnjost Te čaka! Vredno se pripravi nanjo! Sveti Jožef naj Te s svojim vzgledom in svojo priprošnjo v nebesa pripelje! Želje pa, ki nebes

ne poznajo, so prazne in trudi, ki se za nebesa ne menijo so prazni in borbe, ki jim nebes ni mar, so prazne! Ne daj se torej izvabiti za prazne, ali vsaj ne samo za prazne marnje!

Po poroki

(Za praznik svetega Jožefa, poglavarja najboljše družine)

Poroka je bila končana.

Stopila sva iz cerkve in sedla v avto.

Tiho je bilo. Videl sem, kako je solza za solzo pritekla iz Natalijinih oči.

Ko sva bila končno sama na najinem novem stanovanju, se mi je Natalija zgrudila na prsi. Objela sva se in tiho zajokala.

"Moja ljuba, moja Natalija!" sem rekel.

"Moj ljubljeni, moj dragi!" je odgovorila, "to sree je zdaj večno Tvoje, imej potrpljenje z njegovimi napakami in slabostmi!"

"Moja draga žena," sem odvrnil, "vedno Te bom spoštoval brez meje in ljubil kakor Te ljubim in spoštujem danes. Potrpi tudi Ti z menoj!"

"Henrik, Ti si tako dober!"

"Tebi na ljubo bom skušal opustiti vse svoje napake," sem odgovoril, "dotlej pa jih bom pokrival, da Te ne ranijo."

"In jaz si bom prizadevala, da Te nikdar ne žalim," mi je rekla.

"Vse bo dobro!"

"Vse bo dobro, kakor pravi moj oče!" je dodala.

Vedel sem jo bližje k oknu. Tu sva stala in se držala za roko.

Pomladno solnce je sijalo v sobo in odsevalo v draguljih in solzah, ki so se se poznale na njeni lepi obleki.

"Natalija, ali si srečna?" sem vprašal čez čas.

"Srečna, kolikor more biti človek," je tiho odvrnila, "da bi le bil tudi Ti tako."

V tem trenutku sva zaslišala stopinje. Najini starši so vstopili.

"Mati, draga mati," sem rekel Natalijini materi, jo prijel za roko in ji jo hotel poljubiti. Nikdar nikomur ni pustila, da bi ji poljubljal roko. To pot je dovolila rahlo meneč "Samo tokrat". Potem me je poljubila na čelu in rekla: "Bodi tako srečen, moj sin, kakor zaslužiš in kakor Ti želim jaz, ki sem Ti dala danes pol življenja."

Natalijin oče pa mi je rekel: "Moj sin — odslej Te bom tako imenoval in tudi Ti me moraš klicati kakor svojega pravega očeta — moj sin, po tem, kar se je danes zgodilo je Tvoja prva dolžnost, da ustanoviš plemenito, čisto in do dna urejeno družinsko življenje. Zgled imaš na svojih starših. Bodi, kakor so bili oni. Dobre družine so našemu času bolj potrebne kakor znanost in umetnost, promet, trgovina, napredek in kakor se še imenuje vse tisto, kar se nam zdi kaj vrednega. Na družini namreč slovi znanost in umetnost, napredek in vsa država. S plemenitim družinskim življenjem boš živel in koristil samemu sebi, vsem ki Te bodo poznali, in še poznim časom."

Podal sem mu roko, on pa me je objel in poljubil.

Natalijo sta med tem objeli moja mati, moj oče in Klotilda.

"Prav gotovo ostane tak, kakor je danes," je rekla Klotilda polglasno, najbrže tako izražajoč svojo željo za najino srečno bodočnost.

"Ne, moje ljubo deťe," je rekla moja mati, "ne bo ostal tak. Tega sedaj še ne razumeš. Postal bo več. In tudi Ti postaneš več. Vajina ljubezen postane drugačna, vsako leto večja, in če praviš, da se danes najbolj ljubita, potem to v kratkem že ne bo več res. In ko boš imela enkrat pred seboj velega starca mesto cvetočega mladeniča, ga boš ljubila še bolj, čeprav drugače, še zvesteje, še resničnejše, še bolj neraztrgljivo."

"Ljubezen je cvetka iz božjega vrta," sva si rekla z ženo, "zato bova predvsem skrbela, da božji vreleci ne usahnejo v najinih sreih. V Bogu je prava ljubezen, ki nikdar ne mine."

(Odlomek)

MALO KATEKIZMA ZA NAŠE MALE

Po vesoljnem potopu je nastalo mnogo narodov. Med njimi je bil eden, ki se mu je reklo izraelski narod. Temu narodu je Bog pošiljal svete može, da so ljudi učili in opominjali. Takim možem pravimo preroki.

Izraelci so dalje časa bivali v Egiptu. Ko so jih Egipčani začeli zatirati, jim je Bog poslal preroka Mozesa. Ta je Izraelce zbral in jih peljal iz Egipta v izraelsko deželo.

Na tej poti so prišli Izraelci do Sinajske gore. Tukaj so postavili svoje šotore. Mozesa je Bog poklical na goro in mu ukazal: "Povej ljudem, naj se pripravijo na tretji dan. Operejo naj si oblačila in naj se posveté!"

Tretji dan zjutraj je začelo grmeti in se bliskati. Gost oblak je pokrival goro, tromba je bučala in ljudje so trepetali. Tedaj jih je Mozes peljal bliže h gori, do postavljenih mej.

Vsa gora se je kadila, zakaj Gospod je nanjo stopil v ognju.

In Bog je govoril: "Jaz sem Gospod, tvoj Bog, ki sem te rešil.

I. Vêrui v enega Boga.

II. Ne skruni božjega imena.

III. Posvečuj Gospodov dan.

IV. Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in ti bo dobro na zemlji.

V. Ne ubijaj.

VI. Ne nečistuj.

VII. Ne kradi.

VIII. Ne pričaj po krivem.

IX. Ne želi svojega bližnjega žene.

X. Ne želi svojega bližnjega blaga."

Še mnogo drugih ukazov je Bog dal in ljudstvo je obljubilo: "Storiti hočemo vse, kar je govoril Gospod."

60. Kje je Bog dal deset zapovedi?

Deset zapovedi je Bog dal na Sinajski gori.

Pomni. Božje zapovedi so pot, ki vodi v nebesa. Zato jih rad spolnjuj!

ŽALOSTNA MATI BOŽJA

Stara cerkvena pesem.

Mati žalostna je stala,
zraven križa se jokala,
ko na njem je visel Sin.

V grenko žalost zatopljena
je nje duša, prebodena
z mečem silnih bolečin.

O kaj žalosti prestat
moral je sveta Mati,
ktere Sin je rešil svet!

Žalostna zdihuje blede,
ko v trepetu Sina gleda,
kaj trpi na les razpet!

Komu potok solz ne lije,
ko bridkosti zre Marije,
grenke nad morja grenkost?

Kdo pristrčno ne žaluje,
ko to Mater premišljuje,
njenih bóli velikost?

Vidi Jezusa trpeti,
grehe ljudstva nase vzeti,
šibam vdati se voljno.

V Sina le pogled upira,
ko ves zalušem umira,
k smrti nagne že glavo.

Mati, vir ljubezni prave,
naj občutim te težave
in s teboj žalujem zdaj!

Daj, da bi sree se vnelo
in za Jezusa gorelo
mi v ljubezni vekomaj.

Sveta Mati, to te prosim,
rane Kristusa naj nosim
vtisni v moje jih srce.

Sinu tvojemu so rane
v moje odrešenje dane,
tudi mene naj bole.

Naj s teboj sedaj žalujem,
Križanega objokujem,
ko v dolini solz živim.

S tabo poleg križa stati,
s tabo združen žalovati
v bridkem joku hrepenim.

Prosim, hvaljena Devica,
ti mi bodi tolažnica,
daj mi delež bolečin.

Daj mi, da bom vse življenje
rad premišljal to trpljenje,
ko je vmiral božji Sin.

Mene križ naj obtežuje,
mene s tugo napolnjuje
sveta kri njegovih ran.

Ti pa varuj, Mati ljuba,
da moj del ne bo poguba,
kadar pride sodni dan.

Kristus, ko bo treba vmreti,
daj po Materi presveti,
da skušnjave zmagal bom.

Ko pa smrt telo mi vzame,
dušo mojo naj objame
večne slave rajski dom.

Amen

PIERRE L'ERMITE:

DEKLICA Z ODPRTIMI OČMI

XXV. poglavje.

Mesec dni je potekel.

Parnik, ki vozi o počitnicah iz Pornica v Noirmoutier, je že ustavil svoj obrat. Kdor bi hotel oditi z otoka, bi moral stopiti na ladjo, ki odhaja iz Fromentine ali iz le Goa.

Teta Cecilija se je odločila za ladjo, ki odhaja iz Fromentine.

Radi tega jo vidimo danes pri postajališču noirmoutierskega avtobusa.

Prišla je zgodaj, da zasede boljši prostor.

Pentapon, ki je požrešen kakor zmerom, žre odpadke banan pred trgovino gospoda Lavau-da. Pripeljal je svoji dve gospodarici in njih prtljago do avtobusa, ki vozi iz Noirmoutiera do la Fosse, najbolj oddaljenega kraja na otoku...

Pentapon je že razumel, da sta namenjeni gospodični na potovanje, na dolgo, zelo dolgo potovanje po kontinentu... da pojdeti v Pariz... v "Panamo", kakor seizraža osel v svojem jeziku.

Enkrat ga je že popadel strah, da bi si gospodarici ne izmislili, naj ju on vozi z vso prtljago vred v Pariz.

V tem slučaju bi bila stvar prav enostavna... rajši bi izvršil samoumor nego šel tja, kjer je — pravijo — ženski raj, a tudi pekel za konje.

Kaj šele za osle!

K sreči pa je bil njegov strah brez potrebe.

Vse njegovo potovanje je bilo v kratkem diru skozi noirmoutierske ulice.

In zdaj se bo začel zanj pravi pravcati raj, kajti za petnajst dni... morda celo za mesec dni ostane sam s predobro, usmiljeno Filomelo, ki je zmerom ena in ista ter nikdar nima kakih muh, a zato vedno polne roke kruha, koščkov sladkorja, sočnih korenčkov... O, tiste roke, ki so mu pripravljale rezanico s tako skrbnostjo in s tolikim izkustvom, da mu je teknila kakor nikdar nobena druga...

Njegovi dve gospodarici sta mu raztreseni dejali "zbogom" in ga potrepljali po hrbtu, a ne brižno, kakor človek, ki hoče biti vseeno vlučen napram niže postavljenemu bratu. V poslednjem hipu se mu je zdelo, da ga hoče Rolanda objeti, a nemara jo je bilo sram pred noirmoutierskim orožnikom, ki je baš šel mimo v notarjevi družbi.

Skratka, Filomena je skočila na voziček, vzela vajeti in čakala, da krene avtobus s svojim tovorom na pot, preden požene Pentapona.

Med tem sta teta Cecilija in njena nečakinja previdno spravili svojo prtljago na veliki sivi voz, s katerim se nista še nikoli vozili.

Bledomodro, z velikimi oblaki odeto nebo je oznanjalo konec poletja. Vetrovi so pihali "nizko", kakor so se izražali pomorščaki. Zrak je bil dušljiv.

Klopi v avtobusu so se polnile s potniki. Namenjeni so bili večji del v la Gueriniere ali v Barbatre.

"Torej vse kaže, da odhajamo v Pariz!" je vzkliknila debela sestrična ter se razkoračila pred teto Cecilijo.

"Tako je. Privoščimo si to potratnost".

"Po kakšnih opravkih pa greste?"

"Da kaj vidimo!"

"Da vidite... kaj?"

Debela sestrična je motrila Rolando in izblebetala s tistim pomanjkanjem tenkočutnosti, ki je lastno preprostim ljudem:

"Pa si nemara ne mislite najti v mestu kega lepega ženina?"

Pri teh besedah je Rolanda zardela in se ozrla v teto, kakor bi jo prosila milosti.

"O, pa brez zamere!..." je silila sestrična. "Mladost je mladost in čas možitve je pred vrati... Razen če namerava postati redovnica."

Razgovor bi se bil še nadaljeval, če ne bi bila Rolanda kakor blisk pobegnila v notranjost avtobusa, da se izogne neljubemu pomenku.

Tudi teta Cecilija se ni dolgo obotavljala; ko se je prepričala, da sta oba kovčega na strehi voza z debelimi ladijskimi vrvmi dobro pritrjena, si je urno poiskala prostor.

Toda to ni bila baš lahka reč!

Mnogi so še okoriščali lepe poslednje oštebroske dni ter so hodili na obisk k znancem na otoku. In mnogo jih je bilo, ki so prišli zgodaj, da bi si dobili dober sedež.

Med dvema oblakoma se je prikazalo solnce in je kakor v juliju velikodušno posijalo na garažo, kjer je stal zaprašen avtobus.

Teta Cecilija, ki si je izbrala za potovanje lepo obleko, se je za hip prestrašila, da bo morala stati vso pot, tako je bil voz prenapolnjen.

"Jojmene... računala sem, da pridem prva na mesto!"

"Kaj takega! Zakaj pa ste tako dolgo odlazali?"

Noirmoutierske žene, ki so dobro poznale teto Cecilijo ter jo imele rade, so silile debelega prekupčevalca z zelenjavo, ki je sedel na široko, da se naj stisne v svoj kot.

Toda ko se je za spoznanje odmaknil, se je odločno branil vsakemu nadaljnjemu umiku; tiščal je k sebi veliko vrečo krompirja, ki jo je nameraval odnesti na kontinent.

Ker so pa ženske še vedno silile vanj, je sebično zagobezdal:

"Če sam ne skrbim zase... Kdo pa bo skrbel?"

Tisti hip je vstopil sprevodnik, ki je možakarju brez besed vzel vrečo krompirja ter jo spravil na streho voza.

Tako se je bila naredila vrzel, v katero se je naposled mogla za silo stisniti teta Cecilija, ki je postala rdeča kakor kuhan rak.

Vstopilo je še nekaj potnikov, ki so se stoje tiščali drug k drugemu, tako da je bil avtobus kakor škatlja sardin, brez olja. Slika se je pa še v toliko poslabšala, ker so trije stari mornarji vpili, kadili in pljuvali, pa seveda ne v svoje robe...

"Sijajni ljudje so vam mornarji... toda na kopnem so vam časih naravnost neznosni..." se je pritoževala mala, špičasta gospa.

"Ali bomo še dolgo čakali tu?" se je vznemirjala teta Cecilija, ki ji je malo manjkalo, da je ni pritisk od obeh strani zdrobil in je že čutila, kako ji postaja ena noga mravljinčasta.

Rolanda ni odgovorila. Deklica se drži, kakor da je daleč od življenja tistih ljudi, ki jo obdajajo. Svoje tete ni slišala... V renici je taka, kakor da je ni tu.

Zopet je padla nova prtljaga na streho s tako silo, da se je bilo bati, da se pred težo ne poruši.

Poslednji zaboj rib je došel iz Herbaudiere in se cedi vode in morske trave; postavijo ga pa povrh vsega na avtobusovi strehi.

Debeli prekupčevalec jezika v strahu za svoj krompir.

"Mi spravimo vse po vrsti, kakor pride", razloži sprevodnik.

Ozračje postaja čedalje neznosnejše. Na marsikaterem čelu se pokažejo potne srage. Teti Ceciliji buljijo bele očnice iz rdečega obličja.

Toda treba je pritrditi na voz, kjer je pač mogoče še dvokolesa, dva motrja in precejšnje število tako zvanih manjših zabojev, ki bodo nameščeni kakor bo pač mogoče.

Pentapon in Filomela opazujeta to trenje ljudi in stvari z neprikritim strahom in vsak pravi pri sebi:

"Hvala Bogu, da nisem zraven!"

Naposled je vse "na svojem mestu". Težko si predstavljaš, koliko je mogoče natovoriti na noirmoutierski avtobus!

Nekdo je odprl velike dveri garaže, motor pride v tek...

Evo ga na cesti, strahotnega črva "macroba" sedanjih, apokaliptičnim bližnjih časov.

Za trenutek se ustavi, nato se pa na mah spusti po poti v dir...

Teta Cecilija in Rolanda komaj utegneta pomahati skozi kriva stekla oken v poslednji pozdrav, ko je zavila pošast že na pristaniški most... pomikajoč se z gromovskim šundrom v oblakih prahu.

Dobra Filomela gleda za njim, kako se oddaljuje, kako vztrepetava, odskakuje in postaja počasi komaj vidna siva točka obzorju...

Potihem odmoli tri češčenamarije za srečno pot.

Nato se začne spet molčanje. Nekaj ljudi, ki so prišli spremit potnike, je odšlo. Mirno gre mimo krava, rep ji binglja ob nogah, sledita ji še dve, ki ju goni kmetica s šibo v roki. Noirmoutier je spet Noirmoutier.

Počasi je obrnila Filomela Pentaponovo glavo proti glavni ulici in korakoma, mirno — čemu bi se neki žurila? se odpravila proti "Zavetju", ko se pojavi na oglu pri pošti mladenič, skoči s kolesa in zadrži osla za vajeti.

"Je-li res... da sta odpotovali?"

"Da, ubogi moj Filbert, odpotovali sta; komaj dve minuti je tega... Ne boste ju dohiteli..."

"Oh da, dohitel ju bom!"

Takoj skoči mladi mož na kolo ter se zažene proti nadaljnjemu oblaku prahu, ki ga tam daleč, v smeri vasi les Eloux razganja morski vetrič...

(Nadaljevanje)

Zavod sv. Cirila in Metoda

sprejema dečke v popolno varstvo.

Obrnite se pismeno ali osebno na:

ASILO LIPA, VILLA MADERO C.G.B.A.
(Bs. Aires)

Zgoraj: Karavana na poti skozi neizmerno peščeno puščavo. Taka pota traja po en mesec in dva in so zelo naporna in nevarna.

Vsre di levo: Četo velblodov bodo gnali napajati v hlišnjo oazo.

V sredi desno: Beduinka ali arabka, kakor jim nekateri tudi pravijo.

V sredi: Krajši počitek sredi puščave.

Spodaj: Daljši počitek v oazi.

Zamorska vas v srednji Afriki na jugu puščave Sahara.

Bivši legijonar Vinko Požun:

PET LET V FRANČOSKI TUJSKI LEGIJI

Naš list, nepolitično kulturno glasilo slovenskih beljencev, želi med drugim seznaniti svoje cenjene čitatelje in čitatelje tudi z življenjem naših rojakov, ki so izseljeni po mnogih deželah raznih delov sveta. V ta namen smo se obrnili do odličnih naših iseljencev zlasti v Severni Ameriki, Braziliji, Nemčiji, Franciji, Belgiji, Holandski, Egiptu, kakor tudi do slovenskih iseljencev v južnih pokrajinah Jugoslavije, v Zagrebu, Beogradu, Srbiji in Macedoniji in smo jih prosili, da nam opišejo življenje domačinov v imenovanih pokrajinah, posebno pa življenje naših ljudi, ki moramo po celem svetu razkropljeni v tujini služiti svoj vsakdanji kruh. Prepričani smo, da bodo sledili naši čitatelji z največjim zanimanjem tem popisom vse skozi odličnih naših sotrudnikov, ki živijo nekateri že po desetletja, vsi pa že po več let v pokrajini, ki jo bodo popisovali, in torej deželo samo, kakor tudi naše tamošnje izseljeništvu dobro poznajo. Danes prinašamo prezanimiv popis iz življenja naših ljudi v francoski tujski legiji, ki ga je gospod Požun objavil v ljubljanskem Slovenceu, pa ga je tudi nam odstopil.

Ur.

Vsaj dvesto Slovencev in kakih tisoč Jugoslovanov bo v legiji. Mnogo jih je v pisemskih stikih s svojimi domačimi. Celo naše časopise sem večasih v legiji videl, posebno Domoljuba, ki je šel potem iz rok v roke. Zato se mi tembolj čudno zdi, da ni še nihče popisal legijonarskega življenja in da pišejo slovenski listi o legiji različne pravljice, ki ne odgovarjajo resnici. Zato bo morda čitatelje zanimalo, kaj da sem tekom svoje petletne službe v legiji videl in spoznal. Pri svojem popisovanju ne bom ničesar dodajal, pa tudi ničesar omiljeval, marveč bom po svojih najboljših močeh skušal pokazati stvari take, kakor resnično so.

Najprej: vseh legijonarjev je okrog 60.000 in so prišli z vseh strani sveta. Največ, dobra polovica, jih bo po mojem mnenju Nemcev. Zelo veliko je tudi Rusov in Poljakov. Vseh narodnosti pa računajo, da je v legiji vsaj petdeset. Kar jih je Francozov, so zapisani pod tujim imenom in pod tujim državljanstvom. Oficirji so seveda vsi Francozi, vsaj naturalizirani.

Pri vstopu v legijo preiskujejo vojaške oblasti zelo natančno kandidatovo zdravje in njegove telesne sposobnosti. Za drugo se ne menijo in lahko vsak navede za svoje ime in za svojo rojstno deželo, kar hoče. Ravnotako jim ni nič mar preteklost mladega legijonarja in jih resnično mnogo pride v legijo prav iz tega namena, da bi zabrisali sled za seboj. Mnogo jih pride iz tako imenovanih boljših slojev, in izobražencev.

Če naj ima legija kakšen pomen, je a po vsem tem razumljivo, da mora vladati v njej stroga disciplina. Menda je ni take nikjer več na svetu. Posebno dresaža mladih rekrutov je resnično komaj znosna. Kolikokrat in kako žal mi je bilo, da sem se priglasił za legijo! Ampak, kadar si enkrat v njej, ne pomaga nobena tožba in nobeno kesanje. Koliko jih uteče, to se pravi poizkuša dezertirati, toda le malokomu se posreči. Za dezertacijo je v slučaju vojske določena smrtna kazen. Vendar so veliko bolj pogoste dezertacije v mirnem času, za kar je določenih več let ječe. Sploh so kazni v legiji težke. Tudi morajo biti. Kazen 89 dni ječe be. Večji pregreški pridejo pred Tribunal militaire, vojno sodišče, kjer se kar tako igrajo s kaznimi: po tri, štiri, pet, pa tudi osem do desmatrajo za majhno in se šteje še v čas služset let. Tepejo pa legijonarjev ne. Tudi tako umazano jih nihče ne zmerja kakor rekrute v nekaterih drugih vojskah. Jaz sam ne bi šel nikoli več in za nobene denarje v legijo, čeprav sem postal caporal in sem celo imel neke postranske zasluzke. Moram pa spet reči, da sem v legiji marsikaj videl in se marsičesa

naučil. Tudi ne smem zamlčati, da ostanejo nekateri v legiji tudi še po odsluženem petletnem roku, čeprav večinoma komaj čakajo, da bo njihova obveznost minila.

Samo tega me ne smete vprašati, zakaj da sem prav za prav šel v legijo, ko mi ni bilo treba. Tega ne vem, kakor tudi večina mojih tovarišev ne. Bila je to neka želja po novih krajih in po nenavadnih doživljajih, združena z nevednostjo in zaslepljenostjo.

Kakor je znano, tvori legijo pet regimentov, ki so štacijonirani večinoma v severni Afriki, Alžiriji, Maroku in Tunisu, eden pa je tudi v Indo-Kini. Če je treba, pošljejo seveda legijonarje tudi drugam. Za časa vojne so se hrabro borili na evropskih bojiščih. Posebno so se izkazali tudi v francoskih bojih proti Druzom v Siriji.

Legijonarji so v glavnem surovi, divji in brezprimerno hrabri vojaki, kar je že v tradiciji in na kar so sila ponosni. Imenovani so, bande de bandits, v čemer je pol zaničevanja in pol občudovanja in strahu. Tako nekako mislijo o sebi tudi legijonarji sami. Sila so oblastni. Če le morejo, napadajo oddelke drugih vrst francoske vojske, celo nočne straže in patrulje. Posebno, če so pijani. Napijejo pa se, če je zato le kakšna prilika, ali pa tudi, če je ni. Za časa vojske se znašajo nad sovražnikom. Legijo dajo redno na najbolj nevarna mesta. Kadar ni vojske, hočejo pač skazati svojo moč nad oddelki drugih vrst orožja. Če tudi teh ni dobiti, pa se stepejo med seboj. Ti tepeži so torej v glavnem le fantovska objestnost in prekipavajoča mlada moč.

V vojski so zvesti. Redko kak legijonar dezertira, zbeži h sovražniku. Znano je, da so se med svetovno vojno legijonarji nemške narodnosti zelo hrabro borili proti svojim rojakom iz rajha.

Legijonarji so sicer predvsem vojaki, vendar kadar ravno vojske ni, zidajo, kakor svojčas Rimljani, tudi ceste, gradijo mostove, železnice, trdnjave. Vsak profesiponist pride na svoj račun. Na splošno so legijonarjem veliko ljubše vojske kakor taka "miroljubna dela".

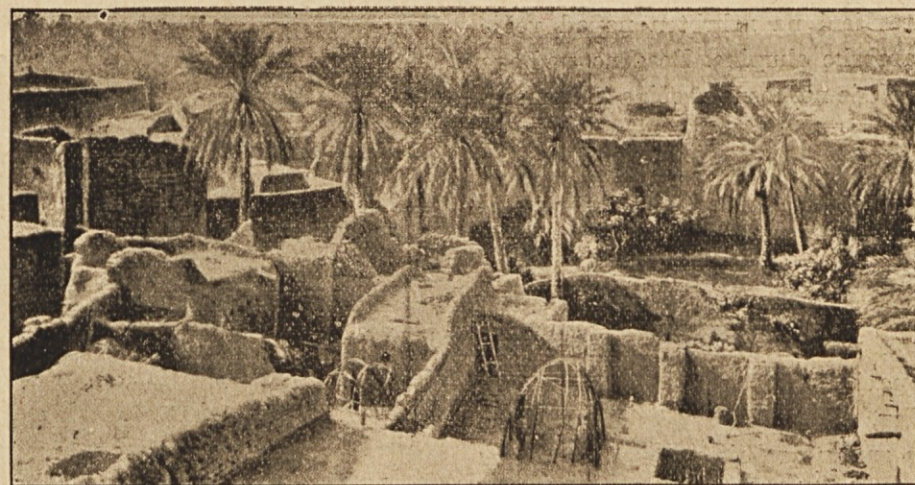
Hrana je na splošno dobra. Vendar ni preobilna, češ, da debelin legijonarjev ne rabijo. Ne bi bili dovolj okretni in zato ne dovolj uporabni. Vendar splošno ni legijonar nikdar zadovoljen, vedno je lačen, a še bolj žejen, čeprav dobijo vsaj ob praznikih dovolj priboljškov, paket cigaret, steklenico finega vina in vsa hrana je boljša. Po četrt litra dobrega vina pa dobijo sploh vsak dan.

Plača je neznatna. Prvo leto niti po en frank — to je 20 cts. — na dan. V Maroku dobijo na primer legijonarji po 11,75 frankov na petnajst

B
E
D
U
I
N

Velik zločljiv sotor, edina domačija mnogih arabskih rodov.

Stalno naseljena velika oaza.

dni. Drugo in tretje leto dobe malo manj ko po 3 in četrto in peto leto nekaj manj ko po 4 franke na dan. Ko je legijonar končal svojo petletno službo, mu plačajo v Marseille-u vsega skupaj še 5 frankov.

Po treh letih službe more postati legijonar francoski državlján brez plačila taks. To so vse njegove ugodnosti. K večjemu še, da lahko postane kot naturalizirani francoski državlján tudi legijski častnik in lahko avanzira do colonela (polkovnika). Podčastnik seveda lahko postane tudi kot inozemec.

Cenjene čitateljice in čitatelje bodo najbrž bolj zanimale druge stvari, ali za uvod sem mislil, da moram omeniti te splošnosti.

Glavni znak legije je velika surovost in divjost obnašanja v prostem času, dočim vlada v službi najstrožja disciplina. Red in snaga sta pretirano natančna. Kadar sta seveda mogoča. V puščavi se zaradi pomanjkanja vode često ni mogoče umiti ali briti po štirinajst dni ali še več. Samo na orožje in na zložitve oprave pa gledajo tudi tam.

Nadaljna legijonarska značilna poteza je veliko nagnjenje h pijači in spolna razbrzdánost.

Pijača je skoraj edina legijonarjeva uteha in razvedrilo. Znajo pa si po dobiti na najbolj rafinirane načine, če je vojašnica še bolj zastražena in izhod še bolj strogo zabranjen. Prevariti oficirje in straže, to je sploh najlepši legijonarjev užitek. Kadar smejo v mesto, se redno napijejo in stepejo. Vse se jih boji. Samo na posebno zvite načine jih je mogoče potem krotiti. Legijonarsko posebno veselje so steklenice, prazne ali polne, ki jim služijo namesto ročnih granat. Če taborijo za dalj časa daleč stran od mesta, se vedno dobi kaj Judov ali Arabcev, ki pridejo s svojimi kantinami za njimi, iščoč dobička. Kar čudim se, kako morejo napraviti kaj dobička, saj so legijonarji skoraj brez denarja, a napravljajo veliko škode na opravi.

Glavna naloga legijonarjev je, da varujejo francosko posest v napol podjarmljenih krajih, ki so v resnici samo še na pol francoski. Domačini — rekli smo jim le Arabci — se Francozom vedno upirajo in sovražijo z njimi vred vse Evropejce. Skrajno nevarno je hoditi po deželi v manjših skupinah in brez orožja. Seveda niso vse pokrajine severne Afrike tako nevarne, toda legijonarji smo bili pač nastanjeni po najnevarnejših. So pa te dežele bogate rud, zato jih tudi Francozi ne pustijo iz rok. Seveda pravijo tudi, da morajo širiti po njih civilizacijo. Po takih pokrajinah patroljirajo legijonarji v večjih ali manjših skupinah in jih držijo v strahu in pokorščini. Vedno morajo biti pripravljeni na zahrbtnen napad večje ali manjše arabske skupine. Posebno nadloga na takih marših je neznosna vročina in pomanjkanje vode za ljudi in živali.

Pogosto smo bili legijonarji do smrti izmučeni, predno smo prišli do zelenice, kjer je bilo dovolj vode in je bilo zato mogoče postaviti šotore in prenočiti.

Arabci so dobri strelci, ki razpolagajo z raznovrstnim, tudi prav modernim orožjem in celo z lahкими topovi. Najbolj se bojijo legijonarji njihovih nožev, s katerimi svojim žrtvam zelo enostavno in spretno režejo vratove, če se jim ne zdi, da so zaslužili kako hujšo kazen. Pa tudi v svoje golo veselje in drugim v svarilen zgled režejo ujetnikom jezike, ušesa, nosova,

iztikajo jim oči. Nazadnje jih navadno prepustijo ženskam v nadaljno mučenje. Seveda plačujejo legijonarji arabskim ujetnikom milo za drago. Gorje mu, kdor, je prišel v njihove roke, kar pa se ne zgodi ravno pogosto, ker Arabci svojo puščavo prenatánčno poznajo in pravočasno zbeže. Legijonarji se jih tako boje, da skoro vsi hranijo po eno patrono — zase.

Možem pomagajo v bojih tudi žene, ki so zelo hrabre in se malo bojijo naših krogel.

Živijo pa Arabci na splošno v veliki revščini. Zemlja je peščena in gorata. So slabi delavci in zaslužijo na dan po 7 ali 8 frankov, to je en dober peso. Ženske celo samo po 3 ali 4 franke. Kar jih je evropskih delavcev, služijo več. Približno kakor v Franciji petindvajset do trideset frankov, ali še boljše. Hrana je poceni, samo stanovanja so zelo draga. Mimogrede naj omenim, da sem našel nekaj Jugoslovánov, celo tam doli v vroči Afriki največ Hrvatov in Srbov, pa tudi Slovencev, ki so zaposleni posebno v okolici mest Casa Blanca in Marakech.

Francuzom prijazni Arabci, pravilneje soumis, podvrženi, prihajajo v celih trumah do samih vojašnic — prosit kruha in ostankov jedi. Posebno kruha skoro nismo smeli jesti vpríčo njih, ker so nam ga hoteli siloma strgati iz rok. Kateri so seveda samo na pol podjarmljeni, ne marajo imeti stika z Evropejci, oziroma so pripravljeni samo na kak zahrbtnen stik iz zasede s svinčenko ali nožem.

Nekaj posebnega v legiji so tako imenovani začasni zakoni med legijonarji in Arabkami. To so zakoni, ki jih je lahko hitro zvezati, pa spet hitro razvezati. Legijske oblasti teh zakonov nimajo rade, vendar jih ne branijo. Sklepajo se seveda samo civilno, ne cerkveno. Če je legijski oddelek pretstavljen, gredo te žene včasih za svojimi možmi, včasih pa tudi čakajo, da se vrnejo možje na svoja stara mesta. Ko je konec službe v legiji, je navadno tudi konec takega "zakona" in žena si poišče drugega kompanjona. Nekateri se pa čez čas s takimi Arabkami tudi cerkveno poročijo. Arabke se pokristjanijo in postanejo včasih prav dobre in zveste žene, ki jih vzamejo legijonarji potem tudi v svoje domače kraje.

Tako poročena "srečna zakonca" si sezidata blizu vojašnice skromno arabsko kočó imenovano gurma, kamor legijonar vedno odhaja, kadar ni v službi. Živi se žena z moževo plačo. Včasih ji prinese za priboljšek tudi kakšne ostanke jedi, posebno za praznike.

Je pa ta gurma zelo preprosta in skromna hišica brez oken, velika dva do štiri metre v kvadratu. Vrata so tako nizka, da je treba lezti

skozi po štirih. Spijo pa Arabci in tudi taki evropski "zakonci" kar na tleh. Za kuhanje imajo postavljen sredi hiše posebne vrste lonec, ki ga obložijo z lesenim ogljem, katero razžarijo s posebnim ročnim pihalom in si tako kuhajo svoje malice: neki rastlinski čaj zjutraj, opoldne in zvečer; opoldne in zvečer si poleg tega (po Knajpovem načinu) oprážíjo še ječ mena ali koruze in pečejo pepelnjak, čudno spacano in na pol pečeno testo. V posebno hudi vročini kuhajo in pečejo tudi kar na prostem.

Na snago Arabci na splošno ne dajo veliko.

Po veri so Arabci kajpada Mohamedani. Legijonarji so sicer večinoma katoličani, vendar se za vero ne zmenijo veliko. Ne kakor bi bili čisto neverni. Še manj so veri ali Cerkvi sovražni. Pač pa jih je nekam sram pokazati svoja verska čuvstva, ki niso v skladu z njihovim življenjem. Kadar pridejo v večja mesta, jih gre za praznike in za nedelje nekaj vedno v cerkev. V slučaju bolezni imajo na razpolago duhovnika, če je blizu, in se navadno tudi spovedo. V slučaju smrti so seveda po francoski navadi vsi cerkveno pokopani.

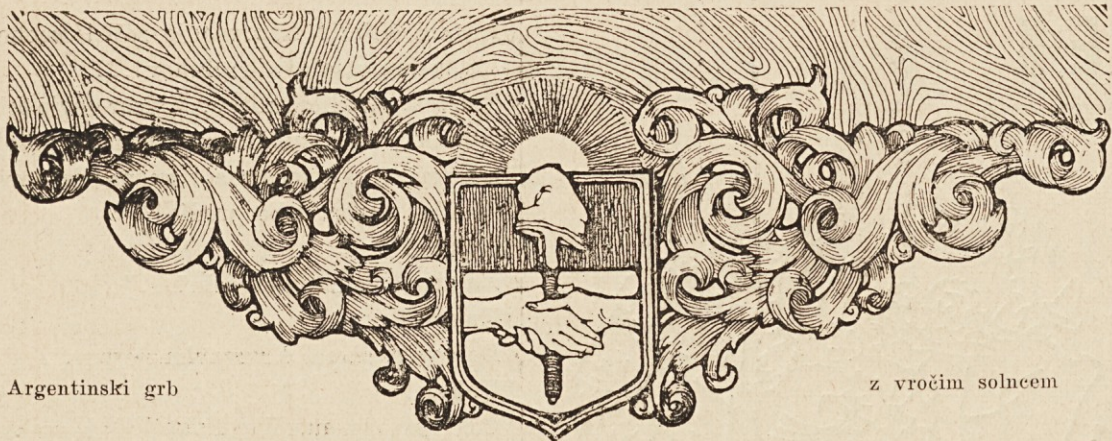
Legijski oficirji so večinoma poročeni in imajo svoje družine največkrat s seboj. Tudi njihovo življenje ni prijetno. Zaradi stroge discipline se jih legijonarji boje. V bojih se znajo napraviti vendar tudi oficirji prav tovariške. Na splošno je treba reči, da jih legijonarji spoštujejo in ne sovražijo. Posebno mi je bio všeč, da nisem slišal iz njihovih ust nobene umazanega zmerjanja in nobenih ogabnih psov, ki so mi ostale iz neke druge vojske v tako živem in neprijetnem spominu.

Hvala Bogu, je moja legijska služba končana in jaz sem že nekaj časa spet med civiliziranimi ljudmi, katerim sem na kratko popisal življenje v legiji tako, karkšno je v svoji celoti, ne da bi kaj olepšaval ali očrnjeval, kljub temu, da zato moje opisovanje ni tako zanimivo, kakor bi sicer lahko bilo. To pot je bil namen kratek, splošen opis legije in življenja v njej. Ob drugi priliki pa bom popisal morda nekatere bolj nenavadne in bolj zanimive podrobnosti.

V legijo ne bi šel nikdar več, za nobene denarje. Vendar mi sedaj, ko mi je rok minil, ni žal, da sem bil v legiji. Prinesel sem iz nje zdravó kožo, francoščine sem se naučil popolnoma in še nemščine po vrhu, mnogo bogatih izkušenj sem si pridobil, zlasti sem ljudi zelo na globoko spoznal. Predvsem pa vem sedaj ceniti vrednost in lepoto svobodnega kulturnega krščanskega življenja, v katero sem spet nedopovedljivo prijetno zadíhal.

Večja puščavska karavana

Argentinski grb

z vročim solncem

FRANC DALIBOR

ARGENTINSKI FILMI

IV. FILM: ¡UFA, QUE CALOR — JOJ, KAKO JE VROČE!

Ravno tako sem zadovoljen jaz s svežo limono. Ko sem potoval pred leti po Čaku, kjer je vročina tudi peklenska, so mi svetovali, naj vedno nosim v žepu po kakšno limono. Kadar je torej pritiskala žeja, sem srkal limonin sok, in se skoro nisem znojil. Ako pa le vlivaš v sebe tekočine morda celo alkoholne te bo objela neizrečena utrujenost. Razumljivo: telo si ob vročini želi več počitka kot kadarkoli, ako pa le vlivaš vanj tekočine, morajo želodec, srce, ledvice in jetra delovati podvojeno in posledica je tim večja utrujenost.

Kdo ne pozna argentinske narodne pijače, čaja mate?

Dovolite mi, da mu tukaj zapojem slavospev kakoršnega zasluži!

O čaju mate imam eno samo slabo mnenje, ki pa ne gre na računa čaja, marveč na račun njegovih pivcev: tista nesrečna bombilla, ki kroži od ust do ust. To bi se moralo odpraviti. Vsaj Slovenci med seboj to razvado čim prej in čim bolj temeljito odpravimo! Tam kjer bombiža nemoteno kroži od ust do ust, je vendar lahko mogoče, da ima kateri izmed pivcev jetiko ali raka ali kako drugo nalezljivo bolezen in možnost okupčenja je več ko na dlani. Brez bombille, ki bi krožila iz rok v roke in iz ust v usta pa je čaj mate po pravici ponos argentinskega ljudstva in odlična narodna pijača.

Čaj mate je prava sreča za argentinsko ljudstvo, posebno za ljudstvo na deželi imenovano criollos, domačini, katerih glavna hrana obstoja leto in dan skoro izključno iz mesa.

Govoril sem pred leti o tej stvari s prijateljem, nam že znanim zdravnikom dr. Steinbachom, ki mi je zatrjeval, da bi podeželsko ljudstvo, ki tako visi na mesu ne polovico tako dolgo ne živelo ako bi ne imelo čaja mate. Mate čaj baje nevtralizira, v se vsrka vse strupene snovi, ki jih meso pušča v telesu. Kdor vsako jutro na tešče pije mate, se ne bo pritoževal vsled zaprtja.

Tudi sem opazil, da so mate-pivei redko pijanci in pijanci redko mate-pivei.

Ob veliki vročini je malokatera pijača bolj krepčilna ko mate. Kemična analiza dokazuje, da vsebuje mate krepkejšo in bolj osvežujočo snovi kakor navadni kitajski čaj. Ako bi ljudje vedeli, kaj da je mate, bi ga pili po vsem svetu.

Bilo je leta 1910. Mene takrat še ni bilo v Argentini, a pravili so mi verodostojni ljudje kar bom v naslednjem poročal o mate čaju.

Argentina je praznovala tisto leto stoletni spomin svoje osvoboditve. Priredila je veliko

razstavo in povabila v goste vse države sveta. Rajna Avstrija je poslala kot svojega zastopnika enega izmed svojih nadvojvod, ki jih na Dunaju ni manjkalo, in vojno ladjo s šetdesetimi vojaškimi godci regimenta Deutschmeister. Godci in godba so bili Argentincem tako všeč, da so morali skozi dva meseca vsak dan igrati na razstavi v parku Palermo.

Nemčija je poslala kot svojega zastopnika slavnega feldmaršala von der Goltz, ki je umrl za časa svetovne vojne v Turčiji, in se je pripeljal v Buenos Aires na mogočni vojni oklopnici.

V posebnem salonskem vozu so vozili feldmaršala sem ter tja po Argentini, da doobra spozna to veliko deželo.

Razumljivo je von der Goltz kmalu spoznal argentinsko narodno pijačo-mate-čaj in se do ušes zaljubil vanjo.

Bil pa je von der Goltz očitno mož dobrega srca, zakaj spomnil se je, kakšna slaščica da bil mate za njegove vojake v Nemčiji. Nakupil je torej par sto vreč mate-čaja, ga dal naložiti na ladjo in ga je odpeljal s seboj v Nemčijo. Toda nemški vojaki so odklonili argentinsko narodno pijačo in so nazaj zahtevali svojo kavo. Was der Bauer nicht kennt, das frist er nicht — česar kmet ne pozna, tega ne bo žrl!

Vsaka dežela ima pač svoje šege in običaje. Imel sem pred leti v gosteh imenitnega argentinskega gospoda z gospo, katerima sva se hotela z ženo posebej prikupiti s pristnimi slavnimi kranjskimi štruklji — ali imenitni Argentinci so se jih komaj dotaknili.

Znano je, da je med matejem in matejem razlika, kakor je med vinom in vinom.

Yerba-mate, ki ga največ pijemo prihaja iz argentinske province Misiones, ki neguje rastlino nad vse skrbno in vestno. V Braziliji in Paragvayu pa raste yerba-mate divje. Od tod neizprosna dolgoletna mate-carinska vojna med Argentino na eni in Brazilijo in Paragvayem na drugi strani. Braziljci in Paragvayci bodo argentinski yerbi lahko vedno konkurirali, ker jih ne nasadi ne obdelovanje nič ne stane in imajo povrh brezprimerno cenejšo delavstvo na razpolago, kakor Argentinci. Povrh pravijo še, da je braziljska yerba boljša. Jaz, ki poznam Misiones, trdim nasprotno. Kakor so boljše žlahtne hruške kakor gozdne drobnice, in vrtna jabolka boljša kakor poljske lesnike, tako je misionski skrbno gojeni mate-čaj boljši kakor braziljski ali paraguayski divji! Argentinska yerba ima prijetnejši vonj, več mateina, prijetno grenko-sladak okus.

Pravijo, da sta braziljska in paraguayska

yerba močnejši ko argentinska. Res sta obe uvoženi yerbi nekoliko grenkejši, kar pa navadno ne izhaja iz mate-rastline marveč iz raznih drugih primesi, caona, canelona itd, ki ga mateju primešavajo in zdravju niso vedno prikladne.

Ob vročih pasjih dneh postane Buenos Aires kakor ogromna zakurjena peč. Kar je lahko razložljivo: 12-13 ur meče na dan žgoče solnce svoje žarke na ogromno morje hiš brez drevoreda. Čeprav se ponaša Buenos Aires tudi z lepimi in velikimi gaji in parki, vendar na primer od Retira pa tja do Puente Barracas ni nobenega drevja izvzemši nasada od Avenidi de Mayo!

Mornar, ki se je pred kratkim vrnil iz Rio de Janeiro mi je pravil, da je tam vse prijetnejše, zračnejše, bolj sveže, čeprav bi moralo biti po zemljepisni legi ravno nasprotno. Ampak Rio de Janeiro, ki je bil še pred dvajsetimi leti strah tujcev, je danes kakor en sam perivoj. Po vseh ulicah se blišči zeleno drevje, ki blaži vročino in posebno senči pešce.

Tudi nekatera argentinska mesta so zavita v lepo prijetno zelenje. Spominjam se samo Mar del Plate, ki ne pozna ulice brez drevoreda. Ob veliki vročini lahko prehodiš vse mesto, ne da bi stopil na solnce in ne da bi se spotil. Kaj šele mesto Mendoza! Tam imate po vseh ulicah vzdolž pločnikov po kaka dva metra široke kanale z mostički na ogljih kvader, in noč in dan žubori po teh kanalih iz večnosnežnih Kordiljer prihajajoča in osvežujoča voda.

Plantad arboles — Sadite drevesa! Ta klic bi morali Argentinci še bolj in povsod upoštevati.

Kako boli oko neizmerni argentinski kamp brez dreves! Uboga žival, ki se po kampu pase in najtežje plačuje to zanikrnost. Ni Vam treba dalje ko dvajset ali trideset kilometrov iz Buenos Airesa, pa boste našli vsakih par kilometrov ob sami cesti po kakega poginulega konja ali goved, žrtve žeje in vročine. Instinktivno prihajajo trpeče živali h cesti po kateri se vozijo ljudje od katerih pričakujejo pomoči. Dostikrat se pa morajo ustaviti daleč stran od ceste ob bodeči žici s katero je ogrejen ves argentinski kamp. Argentinski kamp bi rabil vsaj petdeset milijonov dreves, tako so preračunali, pa bi se njegovo obličje nekoliko spremenilo.

Ali se spominjate državnih cest v stari domovini? Vse soobrobljene z drevjem, najraje s sadnim drevjem, hruškami in jablani, ki deajo dobro očem, pljučam in želodecu.

Po drevju argentinske metropole pa poje zadnje čase sekira, da bi se človek zjokal. Ulica Corrientes je bila pred kratkim razširjena od Callao do Rio de Janeiro. In so zapele sekire in podrle vse senčnate platane. Tudi ulica Cabildo, resnični ponos okraja Belgrano je bila zadnje čase razširjena in je bilo visoko staro drevje uničeno. Pred glavnim vhodom na pokopališče Chacarito so asfaltirali ulico Federico Lacroze, zaradi česar so morale dati svoje glave ponosne platane v vsej okolici. Buenosajreški mestnih očetov se je lotila prava arborofobija! Namesto drevja in sence smo dobili prah in smeti in smrad po nafti. In to pohlevno buenosajreško ljudstvo se nič ne zgane in ne zakliče kakor svojčas Rimljani: Quo usque tandem Catalina abutere pacientia nostra — kako dolgo boste zlorabljali našo potrpežljivost, vi mestni očetje.

STORŽEK

Po LORENZINI — LOVRENČIČU

XXVII.

Velika bitka med Storžkom in njegovimi prijatelji: ker je edem izmed njih ranjen, so orožniki prijeli Storžka.

Ko je pridiral Storžek na obrežje, je z radovednimi očmi pogledal na morje, a ni zapazil nikjer morskega volka. Morje je bilo gladko ko zrelo.

"Hej, kje pa je morski volk?" je zaklical, obrnivši proti tovarišem.

"Zajtrkovat je šel!" je odgovoril eden izmed njih smeje se.

"Ali pa je legel na posteljo, da malo zaspančka!" je dodal drugi in se tako smejal, da je hotel počiti. Storžek je ob teh porogljivih odgovorih in trapastem smehu uvidel, da so ga tovariši neusmiljeno grdo povlekli, ko so mu natvezli nekaj, kar ni res, in ga zavedli na napačno pot. Zato jim je jezen rekel:

"In zdaj? Kako mezgo ste še zvarili, da bi me namazali z njo kot ste me z zgodbo o morskem volku?"

"Mezga je gotova! ..." so odgovorili v zboru pobalini.

"In bi bila?"

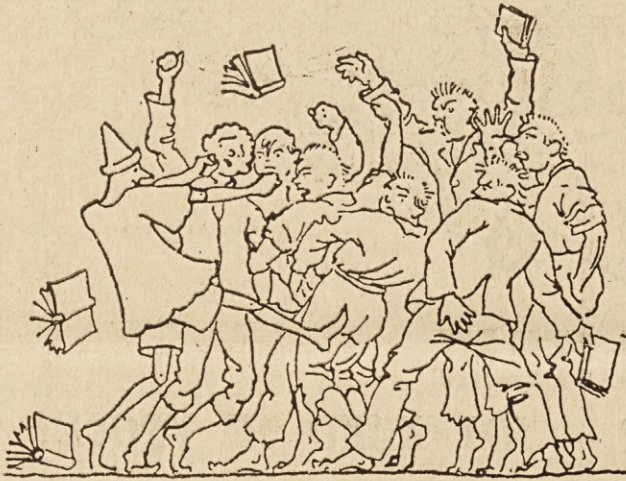
"Da si zamudil šolo in prišel z nami. Ali te ni sram, da si vsak dan tako točen in priden pri pouku? Ali te ni sram, da se toliko učiš?"

"In če se jaz učim, kaj vam to škodi?"

"Škodi in še kako! Do tal nas pritisne in učitelja si ne upamo pogledati v obraz..."

"Kakaj ne?"

"Zato, ker šolarji, ki se pridno uče, potisnejo

Velika bitka

take, kot smo mi, ki se ne maramo učiti, vedno v kot, kakor bi bili kaka obnošena coklja. A mi ne maramo biti coklja, tudi mi damo nekaj nase!..."

"Kaj naj napravim, da vam ustrežem?"

"Naveličati se moraš šole, učenja in učitelja, ker ti troje so naši največji sovražniki".

"in če bi se hotel še učiti?"

"Potem ti pa že pokažemo, ob prvi priliki se splačamo!..."

"Skoraj bi se vam smejal!..." je rekel dondek in stresel glavo.

"Ej Storžek!" je zavpil največji izmed dečakov in se zagnal vanj. "Kaj si prišel sem, da bi se tu širokoustil in šopiril in repenčil ko petelinček! Veš, če se nas ti ne bojiš, se tudi mi tebe ne! Pomisli, da si ti sam, a nas je sedem!"

"Sedem ko naglavnih grehov!" je rekel Storžek in se od srea nasmejal.

"Ali ste slišali? Nas vse je žalil! Imenoval nas je sedem naglavnih grehov!..."

"Storžek, preklič žalitev... sicer gorje tebi!"

"Kukuk!" je zakukal dondek in se potolkel s kazalcem po koncu nosa v znamenje poroga.

"Storžek, slaba ti bo predla!"

"Kukuk!"

"Naložimo ti jih kot oslu!..."

"Kukuk!"

"Domov se vrneš s krvavim nosom!"

"Kukuk!"

"Čak, jaz te naučim kukati!" je zakričal najbolj divji izmed pobalinov. "Na, eno ta čas na račun in jo shrani za večerjo!"

In ko je tako rekel, mu jo je že prismočil s pestjo okrog glave.

A je bilo kot se reče bot za bot, ker dondek je odgovoril, kot je bilo pričakovati — urno z drugo pestjo in od trenutka do trenutka se je bitka bolj razvnela in se razvila v splošen boj, ne boj, mesarsko klanje.

Čeprav je bil Storžek sam, se je vendar junaško branil. S svojimi nogami iz najtršega lesa je tako sijajno deloval, da je zadrževal sovražnika vedno v primerni oddaljenosti. Kamor so mogle njegove noge doseči in zadeti, tam so pustile v spomin podpluto črno liso.

Pobalini, razdraženi, ker se niso mogli spopasti kot bi želeli, so začeli misliti na bombardiranje. Razvezali so svoje šolske nahrbtnike in ga začeli kamenjati s katekizmom, z Ganglom, s Črničcem, s Černejem, z Widerjem, Druzovičem in z drugimi šolskimi knjigami, a dondek, ki je imel bistre oči in bil prebrisan, se je vedno pravočasno sklonil, da so padle knjige, ki so frčale nad glavo, vedno v morje.

(Dalje prihodnjič)

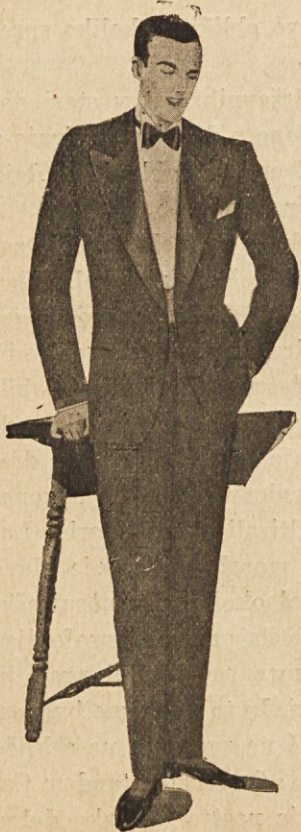
V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$,
lepo sliko v barvah

Atelje MARKO RADALJ

F. Quiroga 1275

DOCK SUD

**POZOR
ROJAKI!**

Krojačnica

in trgovina

z manifakturnim blagom, ter sploh z vsemi potrebščinami

Cene konkurenčne
Se priporoča

**SEBASTIAN
MOZETIČ**

OSORIO 5025

LA PATERNA

BUENOS AIRES

Kateri imajo radi argentinske
revije jim priporočamo

Veliko tedensko revijo

CARAS Y CARETAS

ki si jo lahko kupijo za 20 ctvs
na kateremkoli kiosku
ali pa si jo tudi naročijo pri upravi
BUENOS AIRES, CHACABUCO 151

\$ 2.50 trimesečno
\$ 5.— polletno
\$ 9.— celoletno

oziroma za provinco

\$\$ 3.— 6.— 11.—

in za inozemstvo

dva zlata pesa trimesečno

štiri zlate pese polletno

osem zlatih pesov letno

Fotografija "LA MODERNA"

je znižala cene za slovenske kolonije. Pri nas izdelujemo slike po evropskom sistemu, prvovrstne in poceni.

Slike poročencev z drugovi in družicami samo \$ 18 ducat. Poštne od \$ 3 naprej. Za osebne izkaznice, potne liste 6 za \$ 1.—

Ob sobotah odprto ves dan.

Ob nedeljah zaprto.

Av. SAN MARTIN 2579

Bs. Aires

Telefon: 59 - 0522

CLINICA DENTAL DEL PLATA

CARLOS PELLEGRINI 311

esq. SARMIENTO

Sprejema vsak delavnik od 9—11.30

in od 14—18

Delamo brez bolečin. Izdiranje zob brez bolečin \$ 2.—. Zlate krone 22karatne \$ 14.—. Garantirano celotno zobovje. Brezplačna posvetovanja. Samo prvovrstno in garantirano delo. Naročniki dobe 10 o/popusta, če se izkažejo pri ordinaciji z zadnjo številko našega lista.